

ВСТУП ДО РОМАНО-ГЕРМАНСЬКОГО МОВОЗНАВСТВА. ЛАТИНСЬКА МОВА

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський)</i>
Галузь знань	<i>03 Гуманітарні науки</i>
Спеціальність	<i>035 Філологія</i>
Освітня програма	<i>Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська</i>
Статус дисципліни	<i>Нормативна</i>
Форма навчання	<i>Очна (денна)</i>
Рік підготовки, семестр	<i>1 курс, осінній семестр</i>
Обсяг дисципліни	<i>3 кредити ЄКТС / 90 годин (36 аудиторних годин, 54 години СРС)</i>
Семестровий контроль/ контрольні заходи	<i>Екзамен</i>
Розклад занять	http://rozklad.kpi.ua/Schedules/ViewSchedule.aspx?v=5c6b3d95-4f65-4a81-b8dd-822875651ce4
Мова викладання	<i>Українська</i>
Інформація про керівника курсу / викладачів	<i>к. філол.н., доц. Борбенчук Ірина Миколаївна borbenchuk.iryana@i11.kpi.ua</i>
Розміщення курсу	https://classroom.google.com

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Метою кредитного модуля є формування у студентів здатностей:

- підвищити ерудицію й культурну компетентність майбутніх фахівців через поглиблене вивчення латини, орієнтоване на загальноєвропейські стандарти класичної освіти;
- сприяти усвідомленому засвоєнню й грамотному вживанню лексико-граматичної системи латинської мови;
- розвинути уміння читати, перекладати та аналізувати оригінальні античні та середньовічні твори, адаптовані тексти міфологічного та історичного змісту;
- виробити у студентів навички аналізу мовного та мовленнєвого матеріалу із застосуванням методів, що використовуються в рамках новітніх лінгвістичних дисциплін;
- закласти основи продуктивно засвоювати філологічні знання та творчо їх використовувати у практичній та науковій діяльності.

У результаті вивчення кредитного модуля «Вступ до романо-германського мовознавства. Латинська мова» студенти зможуть:

- дотримуватися морально-етичних та культурних норм, принципів академічної доброчесності та кодексу професійної етики, примножувати досягнення суспільства (обізнаність з історією латинської мови та особливостями кожного етапу розвитку мови, роллю латини у формуванні та розвитку європейських мов (особливо у контексті порівняння з іноземними мовами, що вивчаються, та рідною для студентів мовою).
- усвідомлювати загальнолюдські цінності і світовий досвід розвитку емоційного інтелекту для формування власної стійкої громадянської позиції, емпатії та здатності до синхронічного та

діахронічного аналізу глибинних структур художнього тексту у співставленні з реальними комунікативними ситуаціями та історичними подіями (основи латинської метрики та основні пам'ятки латинської писемності та латиномовної літератури; значення латини в сучасному світі).

- усвідомлювати фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства (знання не менше 200 сталих латинських висловів та близько 500 лексичних одиниць, студентський гімн «Gaudeamus», кілька віршованих уривків латиномовних творів).

- аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють (знання фонетики, граматичної та синтаксичної структури латинської мови).

- усвідомлювати особливості функціонування та стратифікації різних мов, основні напрямки і тенденції класичних лінгвістичних досліджень, закономірності розвитку мов у контексті сучасних лінгвокультур (правила відмінювання, узгодження та вживання іменників, прикметників, займенників, числівників, дієслівних та віддієслівних форм).

- знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності (здатність пояснювати та узагальнювати найбільш актуальні явища латинської мови; перекладати різножанрові латиномовні тексти).

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Кредитний модуль «Вступ до романо-германського мовознавства. Латинська мова» має міждисциплінарний характер та є складовою навчальної дисципліни «Вступ до романо-германського мовознавства».

За структурно-логічною схемою програми підготовки фахівця кредитний модуль «Вступ до романо-германського мовознавства. Латинська мова» є базою для подальшого володіння студентами таких навчальних дисциплін, як «Друга німецька-французька мова (практичний курс)», «Іноземна мова (основний, практичний курс)», «Сучасна українська мова».

3. Зміст навчальної дисципліни

Форма навчання	Всього		Розподіл навчального часу та видами занять		Контрольні заходи	
	кредитів	годин	практичні	СРС	МКР	Семестрова атестація
Денна	3	90	36	54	1	екзамен

Тематичний план освітнього компонента

Розділ 1. Історія розвитку латинської мови. Латинський алфавіт. Особливості читання окремих літер та буквосполучень. Довгота і короткість голосних. Правила наголошування.

Тема 1.1. Поняття «Латинська мова». Короткі відомості про періоди розвитку літературної мови. Латинські запозичення. Загальноосвітнє значення латинської мови. Латинський алфавіт. Дифтонги. Буквосполучення. Латинський алфавіт. Дифтонги. Буквосполучення. Довгота та короткість голосних. Правила постановки наголосу.

Розділ 2. Іменник. Відміни іменника. Граматичні категорії дієслова. Основні форми дієслова, запис дієслова в словнику. Наказовий спосіб теперішнього часу. Теперішній час дійсного способу активного та пасивного станів. Пасивний зворот. Прикметники 1-2 відміни. Будова простого речення.

Тема 2.1. Іменник. Перша відміна іменників. Відмінювання дієслова *esse* бути.

Тема 2.2. Дієслово. Загальний огляд. Наказовий спосіб теперішнього часу.

Система інфекта. Теперішній час дійсного способу активного способу. Дієслова 3 відміни на –іо прості та з префіксами. Дієслова відкладені (deponentia) і напіввідкладені (semidepotentia). Дієслово esse. Дієслова складені з esse. Дієслово posse.

Тема 2.3. Друга відміна іменників. Прийменники.

Тема 2.4. Прикметник. Загальний огляд. Прикметники I-II відміни. Займенник. Загальний огляд. Співвідносні займенники. Займенникові прикметники. Вказівні частки при займенниках. Особові займенники. Зворотний займенник. Присвійні займенники. Займенникові прикметники. Теперішній час дійсного способу пасивного стану. Пасивний зворот. Синтаксис простого речення.

Розділ 3. Минулий час недоконаного виду дійсного стану активного та пасивного стану. Майбутній час I дійсного стану активного та пасивного стану. Третя відміна іменників. Типи іменників третьої відміни. Прикметники третьої відміни. Дієприкметник теперішнього часу активного стану. Синтаксис та функції відмінків. Четверта та п'ята відміни іменників.

Тема 3.1. Минулий час недоконаного виду дійсного способу активного і пасивного станів. Майбутній час I дійсного способу активного і пасивного стану.

Тема 3.2. Третя відміна іменників. Особливості відмінювання іменників 3-ї відміни. Прикметники третьої відміни. Дієприкметник теперішнього часу активного стану. Функції відмінків.

Тема 3.3. Четверта і п'ята відміни іменника.

Розділ 4. Система перфекта. Минулий час доконаного виду дійсного способу активного та пасивного станів. Давньоминулий час дійсного способу активного та пасивного станів. Майбутній час II дійсного способу активного та пасивного станів. Ступені порівняння прикметників. Відмінювання прикметників у вищому й найвищому ступенях порівняння. Прислівник. Числівник.

Тема 4.1. Система перфекта. Минулий час доконаного виду дійсного способу активного стану. Давньоминулий час дійсного способу активного стану. Майбутній час II дійсного способу активного стану. Часи системи перфекта у пасивному стані.

Тема 4.2. Ступені порівняння прикметників.

Тема 4.3. Прислівник. Ступені порівняння прислівників. Числівник. Знахідний та орудний відмінки часу.

Розділ 5. Віддієслівний іменник (Gerundium). Віддієслівний прикметник (Gerundivum). Заміна віддієслівного іменника на віддієслівний прикметник. Синтаксичний зворот Ablativus absolutus. Інфінітивні синтаксичні звороти (Accusativus cum infinitivo, Nominativus cum infinitivo).

Тема 5.1. Віддієслівний іменник gerundium. Дієприкметник майбутнього часу активного стану. Віддієслівний прикметник gerundivum. Описова відміна активна і пасивна (coniugatio periphrastica activi et passivi).

Тема 5.2. Синтаксичний зворот незалежного орудного відмінка Ablativus absolutus. Дієприкметниковий зворот: participium contiunctum. Синтаксичний зворот Accusativus cum infinitivo. Форми інфінітива в латинській мові. Синтаксичний зворот Nominativus cum infinitivo.

Розділ 6. Кон'юнктив. Теперішній час умовного способу активного та пасивного станів. Минулий недоконаного виду, минулий доконаного виду та давньоминулий часи умовного способу активного та пасивного станів. Вживання умовного способу в незалежних реченнях.

Тема 6.1. Кон'юнктив. Теперішній час умовного способу активного і пасивного стану. Минулий час недоконаного виду умовного способу активного і пасивного стану. Вживання умовного способу у незалежних реченнях.

Тема 6.2. Кон'юнктив. Минулий час доконаного виду та давноминулий час умовного способу активного та пасивного стану. Синтаксис складного речення. Сурядність і підрядність. Правило послідовності часів *Consecutio temporum*.

Тема 6.3. Синтаксис складнопірядного речення. Вживання часу і способу в підрядних реченнях, *attractiomodi*. Непряма мова.

4. Навчальні матеріали та ресурси

Базова література:

1. Конспект лекцій з дисципліни "Латинська мова" для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня зі спеціальності 035 «Філологія». Кам'янське : ДДТУ, 2021. 56 с. http://www.dstu.dp.ua/Portal/Data/7/12/7-12-z_kl55.pdf
2. Ревак Н.Г., Сулим В.Т. Латинська мова (для неспеціальних факультетів). Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2002. 240 с.
3. Світлична Є.І., Толок І.О. Латинська мова. Підручник. К. : Центр учбової літератури, 2011. 440 с. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Svitlychna_Yevheniia/Latynska_mova.pdf?

Додаткова література:

4. Балалаєва, О.Ю. Аналітичний огляд електронних ресурсів для вивчення латинської мови // Інформаційні технології і засоби навчання. № 40(2). С. 74–82. <https://doi.org/10.33407/itlt.v40i2.962>
5. Борбенчук І.М. Вступ до романо-германського мовознавства. Латинська мова: Навчально-методичний комплекс дисципліни [Електронний ресурс] Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 63 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/39975>

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

№ ПЗ	Тема	Аудиторні години
1	<p>Розділ 1. Історія розвитку латинської мови. Латинський алфавіт. Особливості читання окремих літер та буквосполучень. Довгота і короткість голосних. Правила наголошування.</p> <p>Тема 1.1. Поняття «Латинська мова». Короткі відомості про періоди розвитку літературної мови. Латинські запозичення. Загальноосвітнє значення латинської мови. Латинський алфавіт. Дифтонги. Буквосполучення. Латинський алфавіт. Дифтонги. Буквосполучення. Довгота та короткість голосних. Правила постановки наголосу.</p> <p>Практичне завдання: виконання вправ за темою заняття.</p>	2
2	<p>Розділ 2. Іменник. Відміни іменника. Граматичні категорії дієслова. Основні форми дієслова, запис дієслова в словнику. Наказовий спосіб теперішнього часу. Теперішній час дійсного способу активного та пасивного станів. Пасивний зворот. Прикметники 1-2 відміни. Будова простого речення.</p> <p>Тема 2.1. Іменник. Перша відміна іменників. Відмінювання дієслова <i>esse</i> бути. Практичне завдання: виконання вправ за темою заняття.</p>	2
3	<p>Тема 2.2. Дієслово. Загальний огляд. Наказовий спосіб теперішнього часу. Система інфекта. Теперішній час дійсного способу активного способу. Дієслова 3 відміни на –іо прості та з префіксами. Дієслова відкладені (<i>deponentia</i>) і напіввідкладені (<i>semidepotentia</i>). Дієслово <i>esse</i>. Дієслова складені з <i>esse</i>. Дієслово <i>posse</i>.</p> <p>Практичне завдання: виконання вправ за темою заняття.</p>	2
4	<p>Тема 2.3. Друга відміна іменників. Прийменники.</p> <p>Практичне завдання: виконання вправ за темою заняття.</p>	2

5	<p>Тема 2.4. Прикметник. Загальний огляд. Прикметники I-II відміни. Займенник. Загальний огляд. Співвідносні займенники. Займенникові прикметники. Вказівні частки при займенниках. Особові займенники. Зворотний займенник. Присвійні займенники. Займенникові прикметники. Теперішній час дійсного способу пасивного стану. Пасивний зворот. Синтаксис простого речення.</p> <p>Практичне завдання: виконання вправ за темою заняття.</p>	2
6	<p>Розділ 3. Минулий час недоконаного виду дійсного стану активного та пасивного стану. Майбутній час I дійсного стану активного та пасивного стану. Третя відміна іменників. Типи іменників третьої відміни. Прикметники третьої відміни. Дієприкметник теперішнього часу активного стану. Синтаксис та функції відмінків. Четверта та п'ята відміни іменників.</p> <p>Тема 3.1. Минулий час недоконаного виду дійсного способу активного і пасивного станів. Майбутній час I дійсного способу активного і пасивного стану.</p> <p>Практичне завдання: виконання вправ за темою заняття.</p>	2
7	<p>Тема 3.2. Третя відміна іменників. Особливості відмінювання іменників 3-ї відміни. Прикметники третьої відміни. Дієприкметник теперішнього часу активного стану. Функції відмінків.</p> <p>Практичне завдання: виконання вправ за темою заняття.</p>	2
8	<p>Тема 3.3. Четверта і п'ята відміни іменника.</p> <p>Практичне завдання: виконання вправ за темою заняття.</p>	2
9	<p>Розділ 4. Система перфекта. Минулий час доконаного виду дійсного способу активного та пасивного станів. Давньоминулий час дійсного способу активного та пасивного станів. Майбутній час II дійсного способу активного та пасивного станів. Ступені порівняння прикметників. Відмінювання прикметників у вищому й найвищому ступенях порівняння. Прислівник. Числівник.</p> <p>Тема 4.1. Система перфекта. Минулий час доконаного виду дійсного способу активного стану. Давньоминулий час дійсного способу активного стану. Майбутній час II дійсного способу активного стану. Часи системи перфекта у пасивному стані.</p> <p>Практичне завдання: виконання вправ за темою заняття.</p>	2
10	<p>Тема 4.2. Ступені порівняння прикметників.</p> <p>Практичне завдання: виконання вправ за темою заняття.</p>	2
11	<p>Тема 4.3. Прислівник. Ступені порівняння прислівників. Числівник. Знахідний та орудний відмінки часу.</p> <p>Практичне завдання: виконання вправ за темою заняття.</p>	2
12	<p>Розділ 5. Віддієслівний іменник (Gerundium). Віддієслівний прикметник (Gerundivum). Заміна віддієслівного іменника на віддієслівний прикметник. Синтаксичний зворот Ablativus absolutus. Інфінітивні синтаксичні звороти (Accusativus cum infinitivo, Nominativus cum infinitivo).</p> <p>Тема 5.1. Віддієслівний іменник gerundium. Дієприкметник майбутнього часу активного стану. Віддієслівний прикметник gerundivum. Описова відміна активна і пасивна (coniugatio periphrastica activi et passivi).</p> <p>Практичне завдання: виконання вправ за темою заняття.</p>	2
13	<p>Тема 5.2. Синтаксичний зворот незалежного орудного відмінка Ablativus absolutus. Дієприкметниковий зворот: participium coniunctum. Синтаксичний зворот Accusativus cum infinitivo. Форми інфінітива в латинській мові. Синтаксичний зворот Nominativus cum infinitivo.</p> <p>Практичне завдання: виконання вправ за темою заняття.</p>	2
14	<p>Розділ 6. Кон'юнктив. Теперішній час умовного способу активного та пасивного станів. Минулий недоконаного виду, минулий доконаного виду та давньоминулий часи умовного способу активного та пасивного станів. Вживання умовного способу в незалежних реченнях.</p> <p>Тема 6.1. Кон'юнктив. Теперішній час умовного способу активного і пасивного стану. Минулий час недоконаного виду умовного способу</p>	2

	активного і пасивного стану. Вживання умовного способу у незалежних реченнях. Практичне завдання: виконання вправ за темою заняття.	
15	Тема 6.2. Кон'юнктив. Минулий час доконаного виду та давноминулий час умовного способу активного та пасивного стану. Синтаксис складного речення. Сурядність і підрядність. Правило послідовності часів <i>Consecutio temporum</i> . Практичне завдання: виконання вправ за темою заняття.	2
16	Тема 6.3. Синтаксис складнопідрядного речення. Вживання часу і способу в підрядних реченнях, <i>attractiomodi</i> . Непряма мова. Практичне завдання: виконання вправ за темою заняття.	2
17	Модульна контрольна робота (МКР).	2
18	Оголошення рейтингу студентів. Підготовка до екзамену.	2
Всього:		36

6. Самостійна робота студента/аспіранта

Самостійна робота студента передбачає підготовку до аудиторних занять (ознайомлення з рекомендованою літературою, виконання домашніх навчальних завдань) та модульної контрольної роботи. Терміни виконання завдань і форма звітності згідно з п. 7 цього силабусу.

№ ПЗ	Тема	СРС
1	Розділ 1. Історія розвитку латинської мови. Латинський алфавіт. Особливості читання окремих літер та буквосполучень. Довгота і короткість голосних. Правила наголошування. Тема 1.1. Поняття «Латинська мова». Короткі відомості про періоди розвитку літературної мови. Латинські запозичення. Загальноосвітнє значення латинської мови. Латинський алфавіт. Дифтонги. Буквосполучення. Латинський алфавіт. Дифтонги. Буквосполучення. Довгота та короткість голосних. Правила постановки наголосу. Виконання домашнього навчального завдання за темою заняття.	2
2	Розділ 2. Іменник. Відміна іменника. Граматичні категорії дієслова. Основні форми дієслова, запис дієслова в словнику. Наказовий спосіб теперішнього часу. Теперішній час дійсного способу активного та пасивного станів. Пасивний зворот. Прикметники 1-2 відміни. Будова простого речення. Тема 2.1. Іменник. Перша відміна іменників. Відмінювання дієслова <i>esse</i> бути. Виконання домашнього навчального завдання за темою заняття.	2
3	Тема 2.2. Дієслово. Загальний огляд. Наказовий спосіб теперішнього часу. Система інфекта. Теперішній час дійсного способу активного способу. Дієслова 3 відміни на <i>-io</i> прості та з префіксами. Дієслова відкладені (<i>deponentia</i>) і напіввідкладені (<i>semidepotentia</i>). Дієслово <i>esse</i> . Дієслова складені з <i>esse</i> . Дієслово <i>posse</i> . Виконання домашнього навчального завдання за темою заняття.	1
4	Тема 2.3. Друга відміна іменників. Прийменники. Виконання домашнього навчального завдання за темою заняття.	1
5	Тема 2.4. Прикметник. Загальний огляд. Прикметники I-II відміни. Займенник. Загальний огляд. Співвідносні займенники. Займенникові прикметники. Вказівні частки при займенниках. Особові займенники. Зворотний займенник. Присвійні займенники. Займенникові прикметники. Теперішній час дійсного способу пасивного стану. Пасивний зворот. Синтаксис простого речення. Виконання домашнього навчального завдання за темою заняття.	1
6	Розділ 3. Минулий час недоконаного виду дійсного стану активного та пасивного стану. Майбутній час I дійсного стану активного та пасивного стану. Третя відміна іменників. Типи іменників третьої відміни. Прикметники третьої відміни. Дієприкметник теперішнього часу активного стану. Синтаксис	1

	та функції відмінків. Четверта та п'ята відміни іменників. Тема 3.1. Минулий час недоконаного виду дійсного способу активного і пасивного станів. Майбутній час I дійсного способу активного і пасивного стану. Виконання домашнього навчального завдання за темою заняття.	
7	Тема 3.2. Третя відміна іменників. Особливості відмінювання іменників 3-ї відміни. Прикметники третьої відміни. Дієприкметник теперішнього часу активного стану. Функції відмінків. Виконання домашнього навчального завдання за темою заняття.	2
8	Тема 3.3. Четверта і п'ята відміни іменника. Виконання домашнього навчального завдання за темою заняття.	1
9	Розділ 4. Система перфекта. Минулий час доконаного виду дійсного способу активного та пасивного станів. Давньоминулий час дійсного способу активного та пасивного станів. Майбутній час II дійсного способу активного та пасивного станів. Ступені порівняння прикметників. Відмінювання прикметників у вищому й найвищому ступенях порівняння. Прислівник. Числівник. Тема 4.1. Система перфекта. Минулий час доконаного виду дійсного способу активного стану. Давньоминулий час дійсного способу активного стану. Майбутній час II дійсного способу активного стану. Часи системи перфекта у пасивному стані. Виконання домашнього навчального завдання за темою заняття.	2
10	Тема 4.2. Ступені порівняння прикметників. Виконання домашнього навчального завдання за темою заняття.	1
11	Тема 4.3. Прислівник. Ступені порівняння прислівників. Числівник. Знахідний та орудний відмінки часу. Виконання домашнього навчального завдання за темою заняття.	1
12	Розділ 5. Віддієслівний іменник (Gerundium). Віддієслівний прикметник (Gerundivum). Заміна віддієслівного іменника на віддієслівний прикметник. Синтаксичний зворот Ablativus absolutus. Інфінітивні синтаксичні звороти (Accusativus cum infinitivo, Nominativus cum infinitivo). Тема 5.1. Віддієслівний іменник gerundium. Дієприкметник майбутнього часу активного стану. Віддієслівний прикметник gerundivum. Описова відміна активна і пасивна (coniugatio periphrastica activi et passivi). Виконання домашнього навчального завдання за темою заняття.	2
13	Тема 5.2. Синтаксичний зворот незалежного орудного відмінка Ablativus absolutus. Дієприкметниковий зворот: participium coniunctum. Синтаксичний зворот Accusativus cum infinitivo. Форми інфінітива в латинській мові. Синтаксичний зворот Nominativus cum infinitivo. Виконання домашнього навчального завдання за темою заняття.	2
14	Розділ 6. Кон'юнктив. Теперішній час умовного способу активного та пасивного станів. Минулий недоконаного виду, минулий доконаного виду та давньоминулий часи умовного способу активного та пасивного станів. Вживання умовного способу в незалежних реченнях. Тема 6.1. Кон'юнктив. Теперішній час умовного способу активного і пасивного стану. Минулий час недоконаного виду умовного способу активного і пасивного стану. Вживання умовного способу у незалежних реченнях. Виконання домашнього навчального завдання за темою заняття.	1
15	Тема 6.2. Кон'юнктив. Минулий час доконаного виду та давньоминулий час умовного способу активного та пасивного стану. Синтаксис складного речення. Сурядність і підрядність. Правило послідовності часів Consecutio temporum. Виконання домашнього навчального завдання за темою заняття..	1
16	Тема 6.3. Синтаксис складнопідрядного речення. Вживання часу і способу в підрядних реченнях, attractiomodi. Непряма мова.	1

	Виконання домашнього навчального завдання за темою заняття.	
17	Модульна контрольна робота.	2
18	Підготовка до екзамену.	30
Всього:		54

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Відвідування практичних занять, активна робота на них і виконання домашніх завдань необхідні для розвитку практичних навичок і компетентностей та досягнення програмних результатів навчання. Перед практичним заняттям здобувач вищої освіти ознайомлюється з рекомендованою літературою, наданою викладачем. Усі необхідні навчальні матеріали викладач розміщує на гуглдиску або в онлайн середовищі Google Classroom, доступ до якого мають студенти, які вивчають цей освітній компонент.

Актуальну інформацію щодо організації навчального процесу з дисципліни студенти отримують через повідомлення у групі в Telegram/Viber або Електронному кампусі. Під час змішаної форми навчання заняття проходять у форматі відеоконференцій на платформі дистанційного навчання «Сікорський».

Виконані домашні навчальні завдання здобувачі вищої освіти завантажують у свої папки на гуглдиску або здають через Google Classroom, доступ до яких надає викладач протягом першого тижня навчання. Термін виконання домашнього навчального завдання – 1 тиждень з моменту отримання або згідно з інструкціями викладача. Завдання, подані на перевірку після закінчення визначеного терміну, оцінюються в 0 балів. Якщо студент не здав завдання протягом визначеного терміну з поважної причини, яку підтверджує офіційний документ (довідка про непрацездатність, службова записка тощо), він може представити виконані завдання за графіком, узгодженим з викладачем, але не пізніше 16 практичного заняття. Перескладання домашніх навчальних завдань з метою підвищення оцінки не передбачено. Відпрацювання пропущених без поважної причини занять за рахунок виконання додаткових навчальних завдань не передбачено.

Поточний контроль. Викладач регулярно заносить результати поточного контролю в модуль «Поточний контроль» Електронного кампусу згідно з Положенням про поточний, календарний і семестровий контроль в КПІ ім. Ігоря Сікорського. Детальніше: https://document.kpi.ua/2020_7-137. Ознайомитися з результатами поточного контролю студент може в особистому кабінеті в Електронному кампусі.

Правила призначення заохочувальних балів. Відповідно до Положення про систему оцінювання результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/node/37>), заохочувальні бали не входять до основної 100-бальної шкали РСО і не можуть перевищувати 10% рейтингової шкали, тобто максимальна кількість додаткових балів – 6. Для підвищення мотивації здобувачів вищої освіти займатися науково-дослідницькою роботою, їм призначають заохочувальні бали за участь у науково-практичних конференціях, семінарах, круглих столах і практикумах за тематикою освітнього компонента (за умови публікації тез доповіді або наявності сертифікату про участь у відповідному заході). Штрафні бали з освітнього компоненту не передбачені.

Академічна доброчесність. Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (<https://kpi.ua/code>) та Положенні про систему запобігання академічному плагіату (<https://osvita.kpi.ua/node/47>).

Норми етичної поведінки. Норми етичної поведінки студентів і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Процедура оскарження результатів контрольних заходів. Студенти мають право аргументовано оскаржити результати будь-яких контрольних заходів, пояснивши з яким критерієм не погоджуються. Процедурю деталізовано в Положенні про апеляції в КПІ ім. Ігоря Сікорського.

Інклюзивне навчання. Освітній компонент може викладатися для більшості студентів з особливими освітніми потребами, окрім студентів з серйозними вадами зору, які не дозволяють виконувати завдання за допомогою персональних комп'ютерів, ноутбуків та/або інших технічних засобів. Детальніше про забезпечення інклюзивності освіти в КПІ ім. Ігоря Сікорського за посиланням <https://osvita.kpi.ua/node/172>.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Процедура оцінювання результатів навчання за цим освітнім компонентом, форми контролю і рейтингова система оцінювання регламентовані Положенням про систему оцінювання результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/node/37>) та Положенням про поточний, календарний та семестровий контроль результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/node/32>).

Результати навчання з дисципліни оцінюються за PCO першого типу, тобто підсумкова оцінка здобувача формується на основі виконання всіх завдань, передбачених контрольними заходами.

Оцінювання та поточний контроль. Система оцінювання орієнтована на отримання балів за:

1. роботу на 16 практичних заняттях (без першого заняття й МКР);
2. рубіжний контроль;
3. модульну контрольну роботу;
4. відповідь на екзамені.

№ з/п	Контрольний захід	%	Ваговий бал	Кіл-ть	Всього
1.	Робота на практичних заняттях	21 %	1,3	16	21
2.	Рубіжний контроль	23%	23	1	23
3.	Написання МКР	16%	16	1	16
4.	Відповідь на екзамені	40%	40	1	40
	Всього				100

Максимальний ваговий бал за роботу на практичному занятті – 1,3 бал:

«відмінно» - 1,17 – 1,3 бали;

«добре» - 1 – 1,16 балів;

«задовільно» - 0,78 – 0,9 балів.

Критерії оцінювання роботи на практичних заняттях:

- «відмінно» – високий рівень роботи на практичних заняттях (критерії: висока якість виконання завдань, якість перекладу та усних відповідей);

- «добре» – достатній рівень роботи на практичних заняттях (критерії: якість виконання завдань, якість перекладу та усних відповідей);

- «задовільно» – задовільний рівень роботи на практичному занятті (критерії: якість виконання завдань, перекладу та усних відповідей)

- «незадовільно» – незадовільна робота під час заняття та невиконане домашнє навчальне завдання.

Робота рубіжного контролю складається з трьох частин:

- перша частина включає 13 тестових завдань, кожна правильна відповідь оцінюється в 1 бал

- друга частина – усне складання лексичного мінімуму – 5 балів;

- третя частина – творча робота студента на одну із запропонованих тем – 5 балів.

Максимальний ваговий бал за завдання рубіжного контролю – 23 бали.

«відмінно» - 20,7–23 бали;

«добре» - 17,3– 20,6 балів;

«задовільно» - 13,8–17,2 балів;

«незадовільно» - 0 балів.

Критерії оцінювання роботи другого завдання рубіжного контролю.

Протягом навчального курсу студенти вчать на пам'ять 200 висловів, студентський гімн «Gaudeamus», уривки латинських поезій.

- «відмінно» - 4,5–5 балів – студент демонструє відмінне знання вивченого матеріалу на пам'ять, дотримуючись правил читання у відповідності до фонетичних і просодичних вимог; допускається 1 несуттєва помилка;

- «добре» - 3,75– 4,4 балів – студент демонструє знання вивченого матеріалу, дотримуючись правил читання тексту у відповідності до фонетичних і просодичних вимог, з 1-2 суттєвими помилками;

- «задовільно» - 3–3,74 балів – студент демонструє в цілому правильне читання у відповідності до фонетичних і просодичних вимог, з 3-4 суттєвими помилками;

- «незадовільно» - 0 балів - за відповідь, що не відповідає вимогам.

Критерії оцінювання роботи третього завдання рубіжного контролю.

Творча робота передбачає підготовку усної доповіді (з презентацією) на тематику, пов'язану із життям і побутом давніх римлян. Орієнтовні теми доповідей:

1. Римська міфологія. Легенди про заснування міста Рим.
2. Навчання у римських школах.
3. Бібліотеки, музеї, театри давнього Риму.
4. Одяг римлян. Косметика і прикраси римлян.
5. Банкети і свята римлян.
6. Особливості римської кулінарії.
7. Медицина у Римі.
8. Видатні римські поети і письменники «золотої доби».
9. Видатні римські оратори.
10. Римська архітектура.
11. Латинська мова у Києво-Могилянській академії.

- «відмінно» - 4,5–5 балів – доповідь студента відзначається лексично багатим мовленням, науковою обізнаністю, повнотою відповідей на поставлені запитання, демонстрацією презентації, що розкриває тему дослідження;

- «добре» - 3,75– 4,4 балів – доповідь студента відзначається повним виконанням завдання, науковою обізнаністю, незначними помилками у відповідях на поставлені запитання, демонстрацією презентації;

- «задовільно» - 3–3,74 балів – неповне виконання завдання та виконання завдання з кількома незначними помилками; уривчасте, нелогічне, лексично бідне мовлення;

- «незадовільно» - 0 балів - за відповідь, що не відповідає вимогам.

Максимальний ваговий бал за виконання модульної контрольної роботи – 16 балів.

Модульна контрольна робота складається з письмової частини, що має на меті перевірити рівень засвоєння студентами таких видів діяльності як знання граматичних правил латинської мови, виконання лексико-синтаксичного аналізу речення, переклад тексту українською мовою.

«відмінно» – 14,4 – 16 балів

«добре» – 12 – 14,3 балів

«задовільно» – 9,6 – 11,9 балів

«незадовільно» – 0 балів

Результати поточного контролю оголошуються кожному студенту окремо у присутності або в дистанційній формі (електронною поштою або через Telegram/Viber) і обов'язково проставляються викладачем в Електронному кампусі в модулі «Поточний контроль».

Календарний контроль проводиться на 7-8 та 14-15 тижнях осіннього семестру як моніторинг поточного стану виконання вимог силабусу здобувачем вищої освіти. Для отримання позитивної оцінки з календарного контролю поточний рейтинг здобувача повинен становити не менше 50% від максимально можливого на час проведення цього контролю.

Критерій		I календарний контроль	II календарний контроль
Термін календарного контролю		8-ий тиждень	15-ий тиждень
Умови отримання атестації	Поточний рейтинг	≥ 8 балів	≥ 16 балів

Семестровим контролем є екзамен, який складається із чотирьох завдань: тестові завдання, переклад латинського тексту українською мовою, читання латинського тексту, граматично-синтаксичний аналіз латинського речення.

Ваговий бал за виконання тестових завдань – 20 балів.

1 бал за кожен правильну відповідь тесту, який складається із 20 запитань.

Ваговий бал за переклад латинського тексту українською мовою – 10 балів.

«відмінно» - повний, вірний у фонетичному, лексичному та граматичному відношенні виклад змісту тексту, що відповідає комунікативній ситуації та комунікативній меті – 9-10 балів;

«добре» - вірна у нормативному відношенні, вичерпна відповідь, що відповідає комунікативній ситуації та комунікативній меті; з 1-2 суттєвими помилками – 5-8 балів;

«задовільно» - неповний, невичерпний у фонетичному, лексичному та граматичному відношенні виклад змісту тексту з 5-6 суттєвими помилками – 1-4 бали;

«незадовільно» - незадовільна відповідь – 0 балів.

Ваговий бал за читання латинського тексту – 5 балів.

«відмінно» - правильне читання тексту у відповідності до фонетичних і просодичних вимог; допускається 1 несуттєва помилка – 5 балів;

«добре» - 4 бали за правильне читання тексту у відповідності до фонетичних і просодичних вимог, з 1-2 суттєвими помилками – 3-4 бали;

«задовільно» - в цілому правильне читання тексту у відповідності до фонетичних і просодичних вимог, з 3-4 суттєвими помилками – 1-2 бали;

«незадовільно - незадовільна відповідь – 0 балів.

Ваговий бал за граматично-синтаксичний аналіз латинського речення – 5 балів.

«відмінно» - повний граматичний і синтаксичний аналіз латинського речення, допускається 1 несуттєва помилка – 5 балів;

«добре» - 4 бали повний граматичний і синтаксичний аналіз латинського речення; допускається 1-2 суттєві помилки – 3-4 бали;

«задовільно» - неповний граматичний і синтаксичний аналіз латинського речення з 3-4 суттєвими помилками – 1-2 бали;

«незадовільно» - незадовільна відповідь – 0 балів.

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

<i>Кількість балів</i>	<i>Оцінка</i>
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

9.1. На модульну контрольну роботу винесено тематичний матеріал, прописаний у п. 5 цього силабусу.

9.2. Для цього освітнього компонента передбачене визнання результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті згідно з процедурою, прописаною у Положенні про визнання в КПІ ім. Ігоря Сікорського результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті (<https://osvita.kpi.ua/node/179>).

9.3. Додаткові заохочувальні бали (максимальна кількість – 6 балів) до рейтингу з кредитного модуля «Вступ до романо-германського мовознавства. Латинська мова» студенти можуть отримати, взявши участь у студентській факультетській олімпіаді з дисципліни, що проходить щорічно восени (листопад).

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено доцентом кафедри ТПП АМ, к. філол. н. Борбенчук І.М.

Ухвалено кафедрою ТПП АМ (протокол №1 від 31 серпня 2022 р.)

Погоджено Методичною комісією факультету (протокол №1 від 31 серпня 2022 р.)